

[Начало](#) > ... > [Съдебни Процедури](#) > [Видеоконферентна Връзка](#) > [Събиране На Доказателства Чрез Видеоконферентна Връзка](#) > [Poland](#)

Събиране на доказателства чрез видеоконферентна връзка

Съдържание,
предоставено от

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Полша

1 Възможно ли е доказателства да бъдат събирани чрез видеоконференция при участието на съд в молещата държава-членка или директно от съд на тази държава членка? Ако да, какви са съответните национални процедури или закони, които се прилагат?

В Полша е възможно да се събират доказателства чрез видеоконферентна връзка както въз основа на членове 12—14 и членове 19—21 от Регламент (ЕО) № 2020/1783 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2020 г. относно сътрудничеството между съдилища на държавите членки при събирането на доказателства по граждански или търговски дела (събиране на доказателства) (преработен текст). Видеоконферентната връзка се урежда от Гражданския процесуален кодекс (наричан по-долу: „ГПК“), по-специално член 151, параграф 2 и член 235, параграф 2 от ГПК, както и от Наредбата на министъра на правосъдието от 11 март 2024 г. относно видовете техническо оборудване и ресурси, използвани в съдебните сгради за събиране на доказателства по време на дистанционни съдебни заседания по граждански дела, методите за използване на тези видове техническо оборудване и ресурси, както и метода за съхраняване, възпроизвеждане и копиране на записи, направени по време на събирането на доказателства (Държавен вестник от 2024 г., позиция 357) и Обявлението на министъра на правосъдието от 5 март 2024 г. относно техническите стандарти за програмиране и хардуерните изисквания, необходими за участие в дистанционни съдебни заседания (Държавен вестник, Министерство на правосъдието, 2024 г., позиция 82).

2 Има ли ограничения относно вида на лицата, които могат да се изслушват чрез видеоконференция — става ли например въпрос само за свидетели, или по този начин може за бъдат изслушани и други, като вещи лица и страни?

Полското право не налага подобни ограничения: всички вещи лица, страни по делото и свидетели може да бъдат разпитвани чрез видеоконферентна връзка.

Решаващият съд може да разпреди събирането на доказателства от разстояние в контекста на дистанционно заседание освен ако това не е неизпълнимо поради естеството на доказателствата (член 235, параграф 2 от Гражданския процесуален кодекс).

Всяка от страните може да възрази срещу изслушването на свидетел извън съдебната зала по време на дистанционно заседание, но не по-късно от 7 дни, след като е била уведомена за намерението да се съберат доказателства по този начин. Ако възражението е подадено успешно, съдът призовава свидетеля да се яви лично в съдебната зала (член 263, параграф 1 от Гражданския процесуален кодекс).

3 Какви ограничения, ако има такива, съществуват относно вида на доказателствата, които може да се събират чрез видеоконференция?

Съгласно полското право не се предвиждат конкретни правила относно ограниченията на вида доказателства, които могат да бъдат събрани чрез видеоконферентна връзка, а само се изисква естеството на доказателството да не изключва такава възможност (член 235, параграф 2 от Гражданския процесуален кодекс). Всъщност на практика събирането на определени доказателства чрез видеоконферентна връзка (напр. доказателства за визуална проверка) може да се окаже невъзможно или значително затруднено. Окончателната преценка е предоставена на съда.

Председателстващият съдия може да разпорежи провеждането на публично изслушване, като се използват технически средства, позволяващи провеждането му от разстояние (дистанционно изслушване), при условие че това не е възпрепятствано от естеството на дейностите, които ще се извършат по време на изслушването, и че провеждането на дистанционно изслушване гарантира пълна защита на процесуалните права на страните и правилното протичане на производството. В този случай съдиите и съдебният секретар присъстват в съдебната зала, а другите лица, които присъстват на заседанието, не е необходимо да присъстват в помещенията на съда. Записът на изображението и звука от процесуалните дейности, които се провеждат в съдебната зала, се изпраща на мястото, където се намират участниците в съдебното заседание, които са заявили намерението си да участват дистанционно, както и от мястото, където се намират тези участници, до сградата на съда, провеждащ производството (член 151, параграф 2 от Гражданския процесуален кодекс).

4 Има ли ограничения относно това къде трябва да бъде изслушано лицето чрез видеоконференция — трябва ли например това да стане в съда?

Ако съдебното заседание се провежда чрез видеоконферентна връзка, разпитваното лице и другите страни в производството, които не са в съдебната зала, може да присъстват в помещенията на друг съд или на друго място.

Лице, което присъства на дистанционна среща извън помещенията на съда, е длъжно да информира съда за мястото, на което се намира, и да положи всички усилия, за да гарантира, че условията на мястото му на пребиваване му са съвместими с достойнството на съда и не му пречат да извършва процесуалните действия, в които лицето участва. Ако информацията бъде отказана или ако поведението на това лице поражда основателни съмнения относно правилното протичане на процесуалните действия, в които то участва дистанционно, съдът може да призове това лице да се яви в съдебната зала.

По искане на председателстващия съдия лице, което присъства на дистанционно заседание, трябва да предостави информация за мястото, на което се намира, и за лицата, които го придружават.

Когато в производството участва лице, което е лишено от свобода, заедно с него участват и представител на администрацията на затвора или на ареста в досъдебното производство, представител на лицето, ако има такъв, и устен преводач, ако има назначен такъв.

5 Разрешен ли е записът на изслушванията чрез видеоконференция и, ако е така, има ли на разположение необходимата апаратура за това?

По правило протоколът от заседанието се изготвя с помощта на звукозаписна техника или оборудване за запис на изображения и звук. В този случай заседанието чрез видеоконферентна връзка също се записва служебно от съда. Въпреки това, когато протоколът от заседанието е изготвен само в писмена форма (напр. при липса на подходящи съоръжения в съдебната зала), процесуалните действия, извършени на заседанието, включително тези, извършени чрез видеоконферентна връзка, не се записват, а се описват в протокола. В този случай обаче е възможно страна да запише хода на заседанието с помощта на звукозаписно устройство (например мобилен телефон с функция диктофон). Съгласието на съда не е

необходимо, страната е задължена само да уведоми съда за намерението си да запише звука.

Записът на изображението и звука от процесуалните дейности, които се провеждат в съдебната зала, се изпраща на мястото, където се намират участниците в съдебното заседание, които са заявили намерението си да участват дистанционно, както и от мястото, където се намират тези участници, до сградата на съда, провеждащ производството.

6 На какъв език следва да се проведе изслушването: а) когато са отправени искания съгласно членове 12—14 от Регламента относно събирането на доказателства; и б) когато има директно събиране на доказателства в съответствие с членове 19—21 от Регламента относно събирането на доказателства?

а) В случай на интервю по членове 12—14 правилото е, че интервюто се провежда на полски език. Съгласно полското право не се предвижда възможност за провеждане на заседания пред полски съд на език, различен от полски.

б) В случай на директно събиране на доказателства съгласно членове 19—21 молещият съд определя езика, на който се провежда изслушването. Въпреки това, в съответствие с член 19, параграф 4 от Регламент 2020/1784, полският централен орган може да наложи условието изслушването да се проведе на полски език или да бъде осигурен превод на полски език. Това се отнася по-специално за хипотезата, посочена в член 19, параграф 4 и параграф 2 от Регламента, т.е. когато полски съд участва в директно събиране на доказателства.

7 Ако са необходими устни преводачи, кой отговаря за намирането им и къде следва да се намират: а) когато исканията са отправени съгласно членове 12—14 от Регламента относно събирането на доказателства; и б) когато има директно събиране на доказателства в съответствие с членове 19—21 от Регламента относно събирането на доказателства?

В случай на изслушване в съответствие с членове 12—14 устният преводач се осигурява от полския съд като замолен съд. В правилата не се съдържа уточнение къде трябва да се намира устният преводач, освен когато лицето, което се нуждае от устен преводач, е лишено от свобода (вж. точка 4 по-горе).

Когато има директно събиране на доказателства в съответствие с членове 19—21 от Регламента, молещият съд осигурява устен преводач. Молещият съд също така решава къде да бъде устният преводач по време на изслушването. Съгласно член 19, параграф 4 от Регламент 2020/1783 полският централен орган може да наложи условието устният преводач да се намира на определено място.

8 Каква процедура се прилага за организацията на изслушването и за уведомяване на подлежащото на изслушване лице относно времето и мястото на изслушването: а) когато исканията са отправени съгласно членове 12—14 от Регламента относно събирането на доказателства; и б) когато има директно събиране на доказателства в съответствие с членове 19—21 от Регламента относно събирането на доказателства? Колко време следва да се предостави в двата случая за определянето

на датата на изслушването, за да се счита, че лицето е уведомено достатъчно рано?

а) В случай на устно изслушване в съответствие с членове 12—14 полският съд, като замолен съд, уведомява лицето, което трябва да бъде изслушано, за датата и мястото на изслушването чрез връчване на призовката в съответствие с полското законодателство (по-специално членове 131—147 от Гражданския процесуален кодекс), на практика най-често с препоръчана поща. Уведомлението следва да бъде изпратено не по-късно от 7 дни преди насрочената дата на заседанието. По изключение този срок може да бъде съкратен до 3 дни (член 149 от Гражданския процесуален кодекс). На практика това означава, че датата на заседанието трябва да бъде определена приблизително един месец предварително. Съдът може да уведоми лицето и по друг начин, който прецени за най-подходящ (например по телефон или електронна поща), ако счете това за необходимо, за да се ускори разглеждането на делото. Съгласно член 149¹ от Гражданския процесуален кодекс съдът може да призове страните, свидетелите, вещите лица или други лица по начин, който счита за най-подходящ, ако счете това за необходимо за ускоряване на разглеждането на делото. Така направената призовка поражда предвидените в Кодекса последици, ако е ясно, че адресатът е бил уведомен в сроковете, предвидени в член 149, параграф 2. Тези разпоредби дават възможност за призоваване пред съд по начин, различен от начина на връчване на призовка, предвиден в членове 131—147 от ГПК. В тях обаче не се определят тези други методи. Това означава, че освен законоустановените способности за призоваване, съдът може да използва всички възможни средства за призоваване, като обаждане по телефон (включително изпращане на SMS), факс, електронна поща и др.

б) В случай на директно събиране на доказателства съгласно членове 19—21 задължението за уведомяване за датата и мястото на изслушването е на молещия съд, който прилага националното си право. В случай че организирането на изслушването изисква сътрудничество с полски съд (напр. за осигуряване на участието на съда в изслушването или дори за осигуряване на помещенията и съоръженията, необходими за видеоконферентната връзка), молещият съд трябва да вземе предвид наличието на оборудване и персонал от полска страна при определяне на датата на изслушването. Тази наличност варира значително и следва да бъде определяна за всеки отделен случай.

9 Какви разходи се полагат при използването на видеоконференция и как трябва да бъдат заплатени те?

В съответствие с правилата, определени в член 22 от Регламент 2020/1783, полските съдилища изискват възстановяване на посочените разноски и искат авансово плащане за разноските за заключение на вещо лице. Другите разноски, свързани с използването на видеоконферентна връзка, се поемат от Полша.

10 Какви изисквания, ако има такива, съществуват като гаранция за това, че лицето, което е директно изслушвано от молещия съд, е било уведомено, че това ще стане на доброволна основа?

Молещият съд е длъжен да информира лицето, което трябва да бъде интервюирано, че интервюто може да се проведе само на доброволна основа, без да се прибегва до принудителни мерки. Когато полски съд участва в директното събиране на доказателства, той може да изиска уверение, че интервюто се провежда на доброволна основа (член 19, параграф 2 и член 19, параграф 4 от Регламент 2020/1783).

11 Каква процедура съществува за проверка на самоличността на лицето, което ще бъде изслушано?

Съдът удостоверява самоличността на лицето въз основа на документ, потвърждаващ самоличността му или неговата самоличност и гражданство. По-конкретно: за полски гражданин — лична карта или паспорт; за чужд гражданин — паспорт, документ за задгранично пътуване или друг валиден документ, удостоверяващ самоличността му или неговата самоличност и гражданство. Изслушването на свидетел също започва с въпроси относно самоличността му и отношенията му със страните. Същите изисквания

се прилагат *mutatis mutandis* за лицата, които присъстват на изслушване, провеждано с помощта на технически средства, позволяващи провеждането му чрез средства за комуникация от разстояние извън помещенията на съда.

12 Какви изисквания за полагане на клетва се прилагат и каква информация е необходима от молещия съд, когато се изисква клетва при директно събиране на доказателства в съответствие с членове 19—21 от Регламента относно събирането на доказателства?

В случай на интервю съгласно членове 19—21, ако молещият съд уведоми полския централен орган, че възнамерява да събере свидетелски показания под клетва, централният орган може да поиска текста на тази клетва. Ако клетвата противоречи на основните принципи на полското право, централният орган има право да откаже интервюто или да поиска да се използва текста на клетвата, използван в полското право.

13 Какви мерки се вземат, за да се гарантира, че на мястото на видеоконференцията има лице за контакт, с което молещият съд може да осъществи връзка, и лице, което е на разположение в деня на изслушването като оператор на апаратурата за видеоконференция, както и за отстраняване на евентуални технически проблеми?

Ако видеоконферентната връзка се осъществява в помещенията на полски съд, полски затвор или място на задържане в досъдебно производство, тези институции предоставят специализирани видеоконферентни услуги. Данните за контакт на отговорното лице се съобщават на молещия съд като част от техническите договорености, предхождащи видеоконференцията.

Председателстващият съдия може да разпореда лишено от свобода лице да участва в процесуални дейности само в контекста на дистанционно заседание. В такъв случай в заседанието участват от разстояние представител на администрацията на затвора или на ареста в досъдебното производство, представител на лицето, ако има такъв, и устен преводач, ако има назначен такъв. Тази разпоредба се прилага *mutatis mutandis* за лицата, които подлежат на терапевтични процедури въз основа на отделни разпоредби (член 151, параграф 4 от Гражданския процесуален кодекс).

14 Каква допълнителна информация се изисква от молещия съд, ако има такава?

По принцип съгласно полското право не се изисква такава допълнителна информация. Ако обаче е необходима допълнителна информация (например по отношение на технически договорености с полския съд), тя трябва да бъде написана на полски език или придружена от превод на полски език. Видеоконференциите (дистанционни изслушвания) са разрешени, при условие че това не е възпрепятствано от естеството на дейностите, които ще се извършат по време на изслушването, и че провеждането на дистанционно изслушване гарантира пълна защита на процесуалните права на страните и правилното протичане на производството. В този случай съдиите и съдебният секретар присъстват в съдебната зала, а другите лица, които присъстват на заседанието, не е необходимо да присъстват в помещенията на съда.

■ Последна актуализация: 22/11/2024

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се

съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.